

Linda Mežule

"RTU Ūdens pētniecības zinātniskā laboratorija" vadošā pētniece

"RTU Ūdens pētniecības zinātniskā laboratorija" (Laboratorija) Latvijas iedzīvotāju ikdienā spēlē lielu, bet maz redzamu lomu – tajā strādā pie tehniskiem risinājumiem, lai uzlabotu dzeramā ūdens kvalitāti un padarīt metodes pieejamākas, notekūdeņu filtrēšanas un videi draudzīgām attīrīšanas metodēm. Laboratorijas pētnieki atrod laiku skolu apmeklējumiem un izglītojošu materiālu izgatavošanai jauniešiem, lai kļiedētu mītus, runātu par ūdens resursu taupīšanu, un nodotu specifiskas ziņas. Nelielam skaitam skolēnu pastāv arī visas iespējas izstrādāt savu pētniecisko darbu praktiskās daļas Laboratorijā. Kā daļa no RTU, Laboratorija ir mācību iestāde studentiem un cieši sadarbojas ar Ūdens Inženierijas Tehnoloģiju katedru, kā arī atbild par šīm tēmām Universitātes ietvaros.

Linda Laboratorijā strādā jau desmit gadu – jau no bakalaura studiju laika, neilgi pēc Laboratorijas izveides, kad tās komanda sastāvēja no 4 pētniekiem. Gadu laikā komanda mainījās un paplašinājās, taču Linda joprojām fokusējas uz pētniecisko darbu – specifiskāk uz ūdens bioloģisko saturu, kvalitāti, drošību, mikrobioloģiskajiem organismiem un to atrašanu. Linda sevi dēvē par "biologu starp inženieriem", taču piemetina, ka arī pāris ķīmiķus Laboratorijā ir iespējams atrast. Laboratorijā nereti nonāk arī ģeogrāfi no citām universitātēm, kas izvēlējušies pētniecisko Laboratoriju, lai strādātu pie savām disertācijām. Linda norāda, ka šī dažādo spe-

<http://wrl.rtu.lv/>, <https://www.facebook.com/UdensPētniecibasLaboratorija>

"Ūdens mums ir pieejams un ļoti labas kvalitātes, grūti pat salīdzināt ar citām pasaules vietām, taču ļoti daudzi to nesaprot."

cialitāšu cilvēku piesaistīšana noteikti nāk par labu, jo tas paplašina spektru, kurā Laboratorija strādā ar ūdeni.

Pašlaik aktuālākā tēma ir notekūdeņi un to attīrīšana. Linda strādā pie idejām, lai radītu veidus kā efektīvi izmantot visu to, kas no notekūdeņiem ir izfiltrēts. Lielāko daļu no izfiltrētā materiāla sastāda tieši dūņas – bīstamas, jo satur sevī arī visu citu, ko mēs esam nogādājuši notekūdeņos. Ņemot vērā to, ka ar laiku liels daudzums šo dūņu tiek izfiltrēts, jautājums par to drošu likvidēšanu vai vēl labāk – pielietojumu, kļūst aktuālāks. Kā vienu no potenciālajiem apstrādes veidiem Linda min bombardēšanu ar paatrinātām daļiņām –

metodi, ko izmanto CERN institūtā, mēģinot atbildēt visuma rašanās miklu. Linda atzīst, ka šī tehnoloģija nav tik sarežģīta, kā izskatās, taču iespējas to attiecināt uz notekūdeņu dūņām pagaidām vēl ir miglā tītas. Svarīgi ir būt spējīgiem pielāgoties dažādām jaunām un negaidītām lietām. Kā lielu Laboratorijas sasniegumu Linda min spēju izdzīvot ar pieejamo budžetu un turpināt strādāt gan sabiedrības, gan zinātnes labā – Laboratorija spējusi gan noturēt komandu, gan arī darboties ar sociālās atbildības aktivitātēm.

Linda uzsver nepieciešamību kļiedēt dažādus mītus, kas radīti kā iespēja nopelnīt. Arī biotehnoloģiskos, atkritumu apsaimniekošanas un resursu ieguves procesus viņa redz kā svarīgus jauniešu izglītībā – Linda norāda, ka tas nav absolūti nepieciešams, taču stipri atvieglo dzīvi un uztveri par šo tēmu. "Latvijā ūdens ir ļoti labas kvalitātes un mēs esam lieli veiksminieki" – dalās Linda, runājot par ūdens resursiem Latvijā. Lielākā daļa iedzīvotāju to nesaprot, taču izpratne par šī resursa neizniekošanu noteikti uzlabojas. Linda dalās, ka vislielāko gandarījumu viņai nestu tie sasniegumi, kas rada labumu sabiedrībai un tiek izmantoti un arī redzami ikdienā.

6 TĪRS ŪDENS UN PIEMĒROTI SANITĀRIE APSTĀKĻI

